

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-06479/2012-ERU

Jihlava 19. července 2012

Číslo jednací: 06479-9/2012-ERU

ROZHODNUTÍ č. KR06412 o uložení pokuty

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle § 23 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení sp. zn. KO-06479/2012-ERU zahájeném dne 26. června 2012 z moci úřední podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je společnost České Energetické Centrum a.s., Václavské nám. 772/2, 110 00 Praha 1 - Nové Město, IČ: 28245245, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl

takto:

I.

Společnosti: České Energetické Centrum a.s.
se sídlem: Václavské nám. 772/2, 110 00 Praha 1 - Nové Město
IČ: 28245245

za spáchání správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, naplněného porušením zákazu uvedeného v ustanovení § 4 odst. 3 téhož zákona, kterého se dopustila tím, že jako držitel licence na obchod s elektřinou a obchod s plynem užívala agresivní obchodní praktiku definovanou v § 5a odst. 1 téhož zákona tím, že nezaslala na operátora trhu požadavek na ukončení dodávky elektřiny k 31. lednu 2012 do odběrného místa [redacted] a na ukončení dodávky elektřiny a zemního plynu k 29. únoru 2012 do odběrných míst [redacted], čímž nerespektovala svobodné rozhodnutí výše uvedených zákazníků ukončit smluvní vztahy k datům požadovaným v odstoupeních od smluv a svým jednáním

donutila zákaznici [REDAKCE] v období od 1. února 2012 do 19. března 2012 zůstat zákaznicí odebírající elektrickou energii a zákaznici [REDAKCE] v období od 1. března 2012 do 19. března 2012 zůstat zákaznicí odebírající elektrickou energii a od 1. března 2012 do 26. března 2012 zůstat zákaznicí odebírající zemní plyn od společnosti České Energetické Centrum a.s., se ukládá pokuta podle § 24 odst. 10 písm. d) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, ve výši 110 000 Kč (slovy: sto deset tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 06412.

II.

České Energetické Centrum a.s., Václavské nám. 772/2, 110 00 Praha 1 - Nové Město, IČ: 28245245, je podle ustanovení § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, povinna uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 064121.

Odůvodnění

Dne 29. května 2012 sepsali pověření kontrolní pracovníci Energetického regulačního úřadu (dále jen „ERÚ“) protokol o výsledku kontroly, zahájené dne 25. dubna 2012 podle § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 458/2000 Sb.“) v souladu s § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 552/1991 Sb.“) ve společnosti České Energetické Centrum a.s., Václavské nám. 772/2, 110 00 Praha 1 - Nové Město, IČ: 28245245 (dále jen „společnost České Energetické Centrum a.s.“). Předmětem kontroly bylo dodržování ustanovení § 4 až § 6 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 634/1992 Sb.“). Kontrola byla provedena na základě pověření ERÚ [REDAKCE] ze dne 10. dubna 2012, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb.

Při kontrole bylo zjištěno, že dne 17. ledna 2011 sepsal smluvní obchodní zástupce kontrolované osoby Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu č. L116904 se zákaznicí [REDAKCE]. Kontrolovaná osoba zahájila dodávku elektřiny do odběrného místa [REDAKCE] dne 7. června 2011. Výše uvedená zákaznice dne 12. ledna 2012 zaslala kontrolované osobě doporučeným dopisem Odstoupení od Smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny č. L116904 s účinností ke dni 31. ledna 2012 v souladu s ustanovením § 11a odst. 3 zákona

č. 458/2000 Sb. z důvodu změny VOP účinných od 1. února 2012. Výše uvedené odstoupení kontrolovaná osoba převzala dne 13. ledna 2012.

Dne 25. ledna 2011 sepsal smluvní obchodní zástupce kontrolované osoby Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu č. L116052 se zákazníci [REDAKCE]. Kontrolovaná osoba zahájila dodávku elektřiny do odběrného místa [REDAKCE] dne 1. srpna 2011 a dodávku zemního plynu dne 1. července 2011. Výše uvedená zákaznice dne 3. února 2012 sepsala a následně dne 7. února 2012 zaslala kontrolované osobě doporučeným dopisem Odstoupení od Smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny č. L116052 s účinností ke dni 29. února 2012 v souladu s ustanovením § 11a odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb. z důvodu změny VOP účinných od 1. února 2012. Výše uvedené odstoupení kontrolovaná osoba převzala dne 8. února 2012.

Obě výše uvedené zákaznice v odstoupeních od smluv o sdružených službách dodávky elektřiny (č. L116904 a č. L116052) v souladu s ustanovením § 11a odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb. z důvodu změny VOP jednoznačně vyjádřily své svobodné rozhodnutí a svou svobodnou vůlí ukončit smluvní vztah s kontrolovanou osobou k datu stanovenému v příslušném odstoupení od smlouvy. Obě tato odstoupení byla zanesena do interního systému kontrolované osoby, který ovšem nebyl nastaven na aktuální způsob ukončování smluv, čímž docházelo k automatickému pozastavování změny dodavatele u operátora trhu. Kontrolovaná osoba tato svobodná rozhodnutí výše uvedených zákaznic ukončit smluvní vztah neakceptovala a nezaslala na operátora trhu požadavek na ukončení dodávky elektřiny k 31. lednu 2012 do odběrného místa [REDAKCE] a na ukončení dodávky elektřiny a zemního plynu k 29. únoru 2012 do odběrných míst [REDAKCE].

V souvislosti s tím bylo kontrolou zjištěno, že dne 27. ledna 2012 zaslala zákaznice [REDAKCE] dopis, ve kterém upozornila kontrolovanou osobu na neakceptování jejího odstoupení od smlouvy ze dne 12. ledna 2012 a neumožnění následné změny dodavatele. Na tento dopis kontrolovaná osoba nikterak nereagovala. Až poté, co byla kontrolovaná osoba upozorněna e-mailem ze dne 29. února 2012 na nepřevedení odběrných míst novým dodavatelem, byl s tímto dodavatelem sjednán nový termín převodu odběrných míst a interní systém upraven tak, aby k automatickému pozastavení změny dodavatele u operátora trhu již nedocházelo.

Kontrolovaná osoba ukončila dodávku elektřiny do odběrného místa [REDAKCE] [REDAKCE], dne 19. března 2012 a následně zaslala [REDAKCE] [REDAKCE] konečné vyúčtování elektřiny (daňový doklad č. 1312010096 za období od 15. prosince 2011 do 19. března 2012). O ukončení smluvního vztahu byla [REDAKCE] informována dopisem ze dne 24. dubna 2012.

Kontrolovaná osoba ukončila dodávku elektřiny do odběrného místa [REDAKCE] [REDAKCE], dne 19. března 2012 a dodávku zemního plynu do odběrného místa na téže adrese dne 26. března 2012 a následně zaslala [REDAKCE]

konečné vyúčtování elektřiny (daňový doklad č. 1312010380 za období od 1. prosince 2011 do 19. března 2012) a zemního plynu (daňový doklad č. 1312010382 za období od 19. ledna 2012 do 27. března 2012). O ukončení smluvního vztahu byla [REDAKCE] informována dopisem ze dne 1. března 2012.

Z provedené kontroly ERÚ tedy vyplývá, že společnost České Energetické Centrum a.s. nezaslala na operátora trhu požadavek na ukončení dodávky elektřiny k 31. lednu 2012 do odběrného místa [REDAKCE] a na ukončení dodávky elektřiny a zemního plynu k 29. únoru 2012 do odběrných míst [REDAKCE], čímž nerespektovala svobodné rozhodnutí výše uvedených zákazníků ukončit smluvní vztah k datu požadovanému v odstoupení od smlouvy a svým jednáním donutila zákazníky [REDAKCE] v období od 1. února 2012 do 19. března 2012 zůstat zákazníky odebírající elektrickou energii a zákazníci [REDAKCE] v období od 1. března 2012 do 19. března 2012 zůstat zákazníky odebírající elektrickou energii a od 1. března 2012 do 26. března 2012 zůstat zákazníky odebírající zemní plyn od společnosti České Energetické Centrum a.s. Tímto jednáním se výše uvedená společnost dopustila v uvedeném období užívání agresivní obchodní praktiky definované v ustanovení § 5a odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., čímž došlo účastníkem řízení k porušení ustanovení § 4 odst. 3 téhož zákona, který řadí agresivní obchodní praktiky mezi nekalé a jejich užívání zakazuje.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených ve spisu ERÚ a jsou uvedeny v Protokolu [REDAKCE] o výsledku kontroly ze dne 29. května 2012, se kterým byl zmocněnec společnosti České Energetické Centrum a.s. [REDAKCE] dne 12. června 2012 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem. Ke zjištěním uvedeným v dotčeném protokolu nebyly podány žádné námitky, přestože byl účastník řízení řádně poučen o jejich možnosti v souladu s ustanovením § 17 zákona č. 552/1991 Sb.

Protože skutečnosti zjištěné při kontrole jsou v rozporu s ustanovením § 4 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb., zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností ERÚ podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“), správní řízení o uložení pokuty. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení čj. 06479-3/2012-ERU dne 26. června 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení podle § 36 zákona č. 500/2004 Sb. Účastník řízení tohoto práva využil a zaslal dne 2. července 2012 stanovisko k podkladům rozhodnutí, které bylo na ERÚ doručeno téhož dne. V tomto stanovisku účastník řízení vyjadřuje svůj názor, že výše popsané donucení zákaznice nelze kvalifikovat jako nekalou obchodní praktiku, jelikož jeho intenzita jistě nedosahovala takového stupně, aby ho bylo nutno prohlásit za agresivní. Uvádí, že celá situace vznikla v důsledku selhání lidského faktoru, kdy změna legislativy (platná od 1. ledna 2012) nebyla zohledněna v interním systému ukončování smluv.

Dále účastník řízení ve smyslu dikce ustanovení § 5a odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb. uvádí, že k posouzení, zda je daná obchodní praktika agresivní, je nutno přihlídnout k době trvání obchodní praktiky. V důsledku vzniklé situace byla dodávka elektřiny ze strany účastníka řízení [REDAKCE] prodloužena o 48 dnů a u [REDAKCE] [REDAKCE] dodávka elektřiny prodloužena o 19 dnů a dodávka plynu o 26 dnů, což nelze považovat za nepřiměřeně dlouhou dobu vzhledem k délce, na jakou jsou uzavírány smlouvy o dodávkách elektřiny. Dále je dle účastníka řízení třeba zohlednit způsob jednání, jeho výhrůžnost a urážlivost. Jak již bylo uvedeno, pochybení na straně účastníka řízení bylo způsobeno selháním lidského faktoru a jeho jednání nebylo výhrůžné ani urážlivé. Účastník řízení konstatuje, že z jeho strany nedošlo k využití nepříznivé situace spotřebitele, ani ke kladení nepřiměřené překážky pro uplatnění práv spotřebitele, ani mu nehrozila protiprávním jednáním. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že jednání účastníka řízení naplňuje generální klauzuli agresivní obchodní praktiky pouze zdánlivě, nejedná se o agresivní obchodní praktiku per se a z okolností případu porovnanými s okolnostmi obsaženými v ustanovení § 5a lze dovodit, že dané jednání není agresivní obchodní praktikou.

Účastník řízení zastává subjektivní názor, že je z výše uvedených argumentů patrné, že se užití agresivní obchodní praktiky nedopustil, neboť zde chybí úmysl způsobit spotřebiteli újmu. V závěru účastník řízení navrhnul, aby ERÚ nekvalifikoval jeho jednání jako porušení zákazu užívání nekalých obchodních praktik podle ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů z důvodu, že se nejednalo o systémovou chybu, ale o selhání jedince.

Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu čj. 06479/2012-ERU a z vyjádření účastníka řízení ze dne 2. července 2012 za zcela dostačující a sám z moci úřední dokazování v průběhu správního řízení nedoplnil. Dne 9. července 2012 zaslal ERÚ prostřednictvím datové schránky dopis, ve kterém informuje účastníka řízení v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti využil a zaslal dne 9. července 2012 stanovisko k podkladům rozhodnutí prostřednictvím datové schránky doručené na ERÚ téhož dne a dále téhož dne zaslal stanovisko k podkladům rozhodnutí prostřednictvím provozovatele poštovních služeb doručené na ERÚ dne 16. července 2012. Obě tato stanoviska jsou zcela totožná se stanoviskem ze dne 2. července 2012.

Zákon č. 634/1992 Sb. stanoví, co se považuje za nekalou obchodní praktiku. Užívání nekalých obchodních praktik je zakázáno při nabízení či prodeji výrobků, při nabízení nebo poskytování služeb nebo práv. Nekalé jsou zejména klamavé a agresivní obchodní praktiky. Správní orgán považuje za nutné na okraj podotknout, že výraz „zejména“ zde hraje podstatnou roli, neboť pro to, aby postup prodávajícího byl praktikou spadající do tohoto vymezení, není nutné, aby byl nutně praktikou klamavou nebo agresivní, stačí, je-li jednání podnikatele vůči spotřebiteli v rozporu s požadavky odborné péče a je způsobitelné podstatně ovlivnit jeho rozhodování tak, že může učinit obchodní rozhodnutí, které by jinak neučinil. Odbornou péčí pak zákon rozumí úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze

od podnikatele (v tomto případě obchodníka s energií) ve vztahu ke spotřebiteli rozumně očekávat a která odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám dobré víry v oblasti jeho činnosti (podnikání v energetických odvětvích). Zjednodušeně lze tedy konstatovat, že obchodník s energiemi prodávající zboží, kterým příslušná komodita nepochybně je, či jeho zaměstnanci by měli mít odpovídající úroveň odborných znalostí a dovedností v oblasti dané podnikatelské činnosti.

Pro posouzení nekalosti se používá kritérium průměrného spotřebitele, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory (jak je vykládáno Evropským soudním dvorem). Z jednání výše uvedených zákaznic je nepochybné, že toto kritérium je v daném případě splněno.

Správní orgán se dále v rozhodnutí nezabývá naplněním obecných definičních znaků zakotvených v generální klauzuli nekalé obchodní praktiky v ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., neboť v předmětném jednání spatřuje přímo naplnění definičních znaků ustanovení § 5a odst. 1 téhož zákona, podle kterého je obchodní praktika agresivní (a tedy též nekalá), pokud s přihlédnutím ke všem okolnostem svým obtěžováním, donucováním, včetně použití síly nebo nepatřičným ovlivňováním výrazně zhoršuje možnost svobodného rozhodnutí spotřebitele.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu licencované činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem č. 634/1992 Sb. a nepoškodil tímto zákonem chráněné zájmy. Správní orgán se nemůže ztotožnit s názorem účastníka řízení, že výše popsané donucení zákaznic nelze kvalifikovat jako nekalou obchodní praktiku, jelikož jeho intenzita nedosahovala takového stupně, aby ho bylo nutno prohlásit za agresivní. Citovaný zákon nestanovuje stupeň intenzity donucení, od kterého je užitá obchodní praktika agresivní. V každém případě však lze konstatovat, že stupeň intenzity donucení zákaznice byl absolutní, neboť kontrolovaná osoba neumožnila změnu dodavatele elektřiny a plynu do odběrných míst výše zmíněných zákaznic na základě projevu jejich svobodné vůle a svým jednáním donutila zákaznici [REDAKCE] v období od 1. února 2012 do 19. března 2012 zůstat zákaznicí odebírající elektrickou energii a zákaznici [REDAKCE] v období od 1. března 2012 do 19. března 2012 zůstat zákaznicí odebírající elektrickou energii a od 1. března 2012 do 26. března 2012 zůstat zákaznicí odebírající zemní plyn od společnosti České Energetické Centrum a.s., aniž by respektovala jejich svobodnou vůli ukončit smluvní vztah a následně přejít k jinému dodavateli.

Současně z ustanovení § 5a odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb. mimo jiné plyne, že obchodní praktika je agresivní, pokud s přihlédnutím ke všem okolnostem svým obtěžováním, donucováním, včetně použití síly nebo nepatřičným ovlivňováním výrazně zhoršuje možnost svobodného rozhodnutí spotřebitele. Toto ustanovení však neobsahuje podmínku existence úmyslu způsobit spotřebiteli újmu. K naplnění skutkové

podstaty správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb. a následné sankční odpovědnosti za toto jednání tak postačí, je-li jednání účastníka schopno svým obtěžováním, donucováním, včetně použití síly nebo nepatřičným ovlivňováním výrazně zhoršit možnost svobodného rozhodnutí spotřebitele, bez ohledu na úmysl účastníka řízení způsobit spotřebiteli újmu. Tento úmysl není rozhodný pro posouzení, zda je dána objektivní odpovědnost účastníka řízení za předmětné protiprávní jednání a stejně tak není ani pro posouzení odpovědnosti za předmětné protiprávní jednání rozhodné, je-li jednání výhrůžné, urážlivé nebo zda využívá nepříznivé situace spotřebitele, pokud je samo o sobě na základě donucení schopno výrazně zhoršit svobodné rozhodnutí spotřebitele. K těmto skutečnostem je přihlédnuto až při určení výše pokuty.

Účastník řízení dále namítá, že z jeho strany nedošlo ke kladení nepřiměřených překážek pro uplatnění práv spotřebitele. S tím nemůže ERÚ v žádném případě souhlasit. Trh s energiemi je charakterizován oslabeným postavením spotřebitelů vůči dodavatelům, což se projevuje např. v tom, že zákazníci mají jen omezené možnosti ovlivnit podmínky a obsah smluv. Na toto nerovné postavení reagoval zákonodárce tak, že jednoznačně v zákoně vymezil některá opatření na ochranu zákazníka, mezi která zahrnul též možnost zákazníka odstoupit od smlouvy v případě zvýšení ceny za dodávku elektřiny nebo plynu nebo změny jiných smluvních podmínek ze strany obchodníka (dodavatele). Tímto institutem chrání zákonodárce spotřebitele a umožňuje mu ukončit jednostranně bez uvedení důvodu smluvní vztah pro případ, že dojde ke změně obsahu sjednané smlouvy ze strany obchodníka (dodavatele) a tyto podmínky se stanou pro spotřebitele nevyhovující. ERÚ tedy v žádném případě nesouhlasí s tím, že účastník řízení nekladl nepřiměřené překážky pro uplatnění práv spotřebitele. Naopak tím, že účastník řízení nezaslal na operátora trhu požadavek na ukončení dodávky elektřiny a plynu k datům požadovaným v odstoupeních zákazníků, zamezil uplatnění zákonem garantovaných práv k těmto datům absolutně.

K námitce účastníka řízení, že k protiprávnímu jednání došlo pouze v důsledku selhání lidského faktoru a to jednoho zaměstnance, ERÚ uvádí, že dle platných právních předpisů naplnění skutkové podstaty výše uvedeného správního deliktu stojí na objektivních příčinách, tedy že odpovědnost osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Z tohoto jednoznačně vyplývá, že účastník řízení je plně odpovědný za protiprávní jednání svých zaměstnanců a tudíž měl sám vykonat a učinit taková opatření, aby ke spáchání správního deliktu nedošlo. Účastník řízení, jako držitel licence na obchod s elektřinou a obchod s plynem a jako osoba podnikající v energetických odvětvích, je povinen při výkonu licencované činnosti respektovat platné právní předpisy v tomto případě ustanovení zákona č. 634/1992 Sb. Vyjádření účastníka řízení, že se jednalo o selhání lidského faktoru a pochybení jedince, nemůže být relevantní ve vztahu ke spáchanému správnímu deliktu a nemá tedy vliv na odpovědnost účastníka řízení za spáchání výše uvedeného správního deliktu.

Rovněž skutečnost, že kontrolovaná osoba nikterak nereagovala na dopis ze dne 27. ledna 2012, ve kterém jedna ze zákaznic upozornila kontrolovanou osobu na neakceptování jejího odstoupení od smlouvy ze dne 12. ledna 2012 a neumožnění následné

změny dodavatele a fakt, že až poté, co byla kontrolovaná osoba upozorněna e-mailem ze dne 29. února 2012 na nepřevedení odběrných míst novým dodavatelem, byl s tímto dodavatelem sjednán termín převodu odběrných míst, vypovídá o agresivitě uplatněného a kontrolou zjištěného způsobu jednání. Správní orgán tak ani nemůže souhlasit s tvrzením účastníka řízení, že se nejednalo o systémovou chybu, protože všechny okolnosti a zejména to, že k nepřevedení došlo u 3 odběrných míst dvou zákazníků svědčí naopak o zřejmé systémové chybě v postupu účastníka řízení.

Tím, že účastník řízení jako držitel licence na obchod s elektřinou a obchod s plynem nezaslal na operátora trhu požadavek na ukončení dodávky elektřiny k 31. lednu 2012 do odběrného místa [REDAKCE] a na ukončení dodávky elektřiny a zemního plynu k 29. únoru 2012 do odběrných míst [REDAKCE], čímž nerespektoval svobodné rozhodnutí výše uvedených zákazníků ukončit smluvní vztahy k datům požadovaným v odstoupeních od smluv a svým jednáním donutil zákazníky [REDAKCE] v období od 1. února 2012 do 19. března 2012 zůstat zákazníky odebírající elektrickou energii a zákazníky [REDAKCE] v období od 1. března 2012 do 19. března 2012 zůstat zákazníky odebírající elektrickou energii a od 1. března 2012 do 26. března 2012 zůstat zákazníky odebírající zemní plyn od společnosti České Energetické Centrum a.s., dopustil se užití agresivní obchodní praxe ve smyslu ustanovení § 5a odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., čímž porušil zákaz stanovený v ustanovení § 4 odst. 3 téhož zákona a tímto jednáním naplnil skutkovou podstatu správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb. Vzhledem k naplnění skutkové podstaty tohoto správního deliktu ukládá ERÚ v souladu s ustanovením § 24 odst. 10 písm. d) téhož zákona pokutu ve stanovené výši. Za správní delikt podle ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb. může ERÚ podle § 24 odst. 10 písm. d) téhož zákona uložit pokutu až do výše 5 000 000 Kč.

Úřad se zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky ustanovení § 24b odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl ERÚ k dispozici a také z vyjádření samotného účastníka nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb. Energetický regulační úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení správního orgánu, které se v konkrétním případě odvíjí od posouzení skutkových okolností daného případu. Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobných jednání odradila i jiné nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníkovi řízení. Zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele správního deliktu, aby v něm byla obsažena jeho represivní funkce, aniž by byl pro účastníka řízení likvidační. Při stanovování konkrétní výše pokuty ERÚ předně vychází ze zákonem

předepsaných kritérií v souladu s ustanovením § 24b odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., které má v sobě tato pokuta odrážet, a to ze závažnosti deliktu, způsobu jeho spáchání a jeho následkům, doby trvání a okolnostem spáchání.

V tomto rozhodnutí je deklarováno porušení ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb. spočívající v užívání nekalých obchodních praktik při nabízení a poskytování služeb. ERÚ považuje klamání zákazníků na trhu s energiemi za velmi závažné, neboť tento trh vykazuje značná specifika oproti trhům s jinými výrobky či službami. Jak již bylo řečeno výše, tento trh je charakterizován oslabeným postavením spotřebitelů vůči dodavatelům a na toto nerovné postavení reagoval zákonodárce tak, že jednoznačně v zákoně vymezil některá opatření na ochranu zákazníka, mezi která zahrnul též možnost zákazníka odstoupit od smlouvy v případě zvýšení ceny za dodávku elektřiny nebo plynu nebo změny jiných smluvních podmínek ze strany obchodníka. Neumožnění uplatnění práv zákazníka garantovaných zákonem je ze strany ERÚ vnímáno jako zneužití nerovného postavení ze strany účastníka řízení a je považováno za závažný delikt, k čemuž je přihlédnuto jako k přitěžující okolnosti.

Odpovědnost právnických osob a podnikajících fyzických osob za spáchání správního deliktu je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Ačkoliv tedy není nutno posuzovat a prokazovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlédnout ke skutečnosti, že zájmem účastníka řízení nebylo porušit zákon, k čemuž v konečném důsledku přesto došlo. Jelikož ERÚ nemůže prokázat úmyslné porušení zákona ze strany účastníka řízení, považuje tvrzení účastníka řízení o selhání lidského faktoru (vykazující znaky systémové chyby resp. postupu účastníka řízení) za polehčující okolnost, kterou promítl do konečné výše pokuty.

ERÚ se zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Účastníku řízení je vytýkáno, že nerespektoval svobodné rozhodnutí výše uvedených zákazníků ukončit smluvní vztahy k datům požadovaným v odstoupeních od smluv a svým jednáním donutil zákazníci [REDAKCE] v období od 1. února 2012 do 19. března 2012 zůstat zákazníci odebírající elektrickou energii a zákaznici [REDAKCE] v období od 1. března 2012 do 19. března 2012 zůstat zákazníci odebírající elektrickou energii a od 1. března 2012 do 26. března 2012 zůstat zákazníci odebírající zemní plyn od společnosti České Energetické Centrum a.s. K tomu je nutné dodat, že doba trvání deliktu v délce okolo jednoho měsíce je správním orgánem vyhodnocena jako méně závažná a k těmto skutečnostem bylo při stanovení výše pokuty přihlédnuto jako k polehčujícím.

Ze zprávy auditora o ověření účetní závěrky k 31. prosinci 2010 vyplývá, že společnost České Energetické Centrum a.s. vykázala za rok 2010 tržby ve výši 75,5 milionu Kč a výsledek hospodaření -38,5 milionu Kč, přičemž dle evidence operátora trhu společnost České Energetické Centrum a.s. na konci roku 2010 evidovala [REDAKCE] registrovaných odběrných a předávacích míst elektřiny a [REDAKCE] registrovaných odběrných a předávacích míst plynu. Kvalifikovaný odhad výšky tržeb dosažených v roce 2011 v souvislosti s licencovanou činností je dle vyjádření účastníka řízení [REDAKCE]

■, přičemž ke konci roku 2011 evidoval ■ odběrných míst v rámci účinných smluv s oprávněnými zákazníky odebírajícími elektřinu a ■ odběrných míst v rámci účinných smluv s oprávněnými zákazníky odebírajícími plyn. S ohledem na uvedené tržby s přihlédnutím k hospodářskému výsledku za rok 2010 je zjevné, že uložená pokuta může být ve vztahu ke společnosti České Energetické Centrum a.s. považována za odrazující a může tak plnit represivní a preventivní funkci, nemůže však být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu zákonné sazby dle zákona č. 634/1992 Sb. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného zákonem č. 634/1992 Sb. a zároveň ji považuje za odrazující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci, nemůže však být v žádném případě považována za likvidační.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem I. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 110 000 Kč, a to za správní delikt podle zákona č. 634/1992 Sb. Souběžně je výrokem II. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 zákona č. 500/2004 Sb. k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Při písemném styku uvádějte vždy číslo jednací.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly